



Bryssel, 14. maaliskuuta 2019
(OR. en)

7491/19

SOC 219
EMPL 173
INST 73

ILMOITUS

Lähettiläjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Euroopan työviranomaisen toimipaikan valintamenettely

Pysyvien edustajien komitea (Coreper I) vahvisti 20. helmikuuta yhteisymmärryksen ehdotuksesta asetukseksi Euroopan työviranomaisen perustamisesta. Asetus on tarkoitettu hyväksyä virallisesti huhtikuussa. Työviranomaisen toimipaikkaa koskevat säännökset jätettiin pois asetuksesta, ja toimipaikan valintamenettely olisi nyt käynnistettävä.

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission erillisvirastoista vuonna 2012 antaman yhteisen julkilausuman¹ liitteenä olevassa yhteisessä lähestymistavassa todetaan, että viraston toimipaikasta on päätettävä jäsenvaltioiden hallitusten edustajien yhteisellä sopimuksella.

Asiasta keskusteltiin lyhyesti pysyvien edustajien komiteassa (Coreper II)

27. helmikuuta 2019, minkä jälkeen menettelyä ja kriteerejä analysoitiin tarkemmin

6. maaliskuuta 2019 Coreper I:ssä. Jäsenvaltioiden hallitusten edustajat hyväksyivät yhteisellä sopimuksella liitteessä olevan menettelyn ja kriteerit 13. maaliskuuta 2019 pidetyn Coreper I:n kokouksen yhteydessä.

¹ Asiak. 11450/12.

EUROOPAN TYÖVIRANOMAISEN TOIMIPAIKAN VALINTAMENETTELY

Päätös Euroopan työviranomaisen toimipaikasta edellyttää jäsenmaiden yhteisymmärrystä². Aikaisemmin on noudatettu useita erilaisia menettelyjä päätettäessä virastojen toimipaikoista. Lontoossa toimineiden virastojen uudelleensijoittamisen yhteydessä noudatetussa menettelyssä painotettiin voimakkaasti avoimuutta ja vuonna 2012 annetun yhteisen julkilausuman liitteenä olevan yhteisen lähestymistavan mukaisten kriteerien käyttämistä.

Tässä asiakirjassa esitetään elementit yhteisymmärryksen muodostamiseksi Euroopan työviranomaiseen sovellettavasta menettelystä sekä joukko kriteerejä. Kaikkien jäsenvaltioiden on sitouduttava kunnioittamaan menettelyn tulosta.

1. Tehtävät

Koska virastojen toimipaikkojen sijoittaminen on poliittinen kysymys, se kuuluu jäsenvaltioiden edustajille. Asiaa käsitellään pysyvien edustajien komitean (Coreper I) kokouksen yhteydessä. Totuttuun tapaan neuvoston puheenjohtajavaltiona toimiva jäsenvaltio johtaa prosessia neuvoston pääsihteeristön tukemana.

2. Prosessin aikataulu

Tavoitteena on, että Euroopan työviranomaisen aloittaa toimintansa mahdollisimman pian sen jälkeen, kun tämä asetus on tullut voimaan.

² Käsitteillä "yhteisymmärrys" ja "yhteinen sopimus" on samanlainen vaikutus, eli ne edellyttävät, että kaikki hallitusten edustajat voivat tukea valittua vaihtoehtoa (ei äänestämästä pidättäytymistä).

3. Kriteerit

Viraston toimipaikkaa koskevat kriteerit perustuvat vuonna 2012 annetun yhteisen julkilausuman liitteenä olevan yhteisen lähestymistavan kohtaan 6.

Objektiivisten kriteerien lisäksi yhteisessä julkilausumassa tuodaan esiin myös pyrkimys maantieteelliseen jakautumiseen ja päättäjien vuonna 2003 sopima ja vuonna 2008 vahvistama tavoite asettaa uudet jäsenvaltiot etusijalle päätettäessä tulevaisuudessa perustettavien uusien virastojen kotipaikoista. Tämä on otettu huomioon kriteerissä 1.

Seuraavat kriteerit otetaan huomioon. Euroopan työviranomaisen tekniset ja operatiiviset tarpeet on esitetty tiedoksi liitteessä 1.

1. Maantieteellinen tasapaino:

Valtion- tai hallitusten päämiesten tasolla Brysselissä 13. joulukuuta 2003 kokoontuneiden jäsenvaltioiden edustajien päätelmien sekä Eurooppa-neuvoston 19. ja 20. kesäkuuta 2008 antamien päätelmien³ mukaan uudet jäsenvaltiot asetetaan etusijalle päätettäessä tulevaisuudessa perustettavien uusien virastojen kotipaikoista. Tulevien virastojen tai laitosten kotipaikkojen tulisi sijaita ensisijaisesti niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat liittyneet unioniin vuonna 2004 tai sen jälkeen, ja etusija tulisi asianmukaisesti olla niillä jäsenvaltioilla, joiden alueella ei vielä ole EU:n virastoa tai laitosta.

2. Päivämäärä, jolloin virasto voidaan perustaa valittuun paikkaan sen perustamissäädöksen tultua voimaan:

Tämä tarkoittaa erityisesti sitä, että asianmukaiset toimistotilat ovat käytettävissä hyvissä ajoin, niin että virasto pystyy aloittamaan toimintansa Euroopan työviranomaista koskevan asetusehdotuksen 45 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tähän tulisi kuulua tarvittava logistiikka ja riittävät tilat toimistoja varten, kokoustilat ja toimitilojen ulkopuoliset arkistointitilat, erittäin suorituskykyiset tietoliikenne- ja tallennusverkot sekä asianmukaiset fyysiset ja tietotekniset turvallisuusvaatimukset.

³ Asiak. 11018/1/08.

3. Valitun paikan helppopääsyisyys:

Tämä tarkoittaa julkisen liikenteen yhteyksiä (saatavuus, tiheys ja kesto) lähimmältä lentoasemalta sijaintipaikalle sekä majoitusmahdollisuuksien laatua ja määrää. Erityisesti tämä kriteeri tarkoittaa valmiutta siihen, että viraston odotettu kokoustoiminta on mahdollista.

4. Henkilöstön jäsenten lapsille soveltuvien oppilaitosten olemassaolo:

Tällä tarkoitetaan monikielisiä ja eurooppalaisesti suuntautuneita koulunkäyntimahdollisuuksia, niin että voidaan vastata viraston lasten tarpeisiin oppilaitosten suhteen.

5. Lasten ja puolisoiden asianmukainen pääsy työmarkkinoille sekä sosiaaliturvan ja terveydenhuollon piiriin:

Tämä kriteeri tarkoittaa valmiuksia vastata henkilöstön lasten ja puolisoiden tarpeisiin sosiaaliturvan ja terveydenhuollon suhteen sekä mahdollisuuksia tarjota heille työtilaisuuksia.

4. Tarjoukset toimia isäntämaana

Oikeudenmukaisen ja avoimen prosessin varmistamiseksi tarjouksiin sovelletaan seuraavia sääntöjä ja vaatimuksia:

Yleiset säännöt

Jokainen jäsenvaltio voi tehdä yhden tarjouksen toimia **viraston** isäntämaana.

Jäsenvaltion olisi **otettava tarjouksessaan huomioon** edellä mainitut kriteerit ja täsmennettävä kunkin kriteerin osalta, millaiset edellytykset se pystyy tarjoamaan.

Kaikissa tarjouksissa olisi ilmoitettava, että jäsenvaltio sitoutuu noudattamaan tarjoamiaan edellytyksiä **päätoimipaikkaa koskevassa sopimuksessa**⁴, joka tehdään kyseisen viraston kanssa. Sopimus olisi allekirjoitettava ennen kuin virasto aloittaa toimintansa uudessa paikassa.

⁴ Ks. komission ohjeet ja vakiosäännökset EU:n erillisvirastojen päätoimipaikkaa koskevia sopimuksia varten: https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/2013-12-10_guidelines_hq_agreements_en.pdf

Kaikki tarjoukset toimia viraston isäntämaana tehdään kirjallisesti ja osoitetaan neuvoston pääsihteerille. Komission pääsihteerille toimitetaan jäljennös tarjouksesta. **Tarjousten on oltava perillä viimeistään 6. toukokuuta 2019 ennen virka-ajan päättymistä.**

Kaikki jäsenvaltioilta määräaikaan mennessä saadut tarjoukset **julkaistaan** neuvoston verkkosivulla liikesalaisuuksia ja muita luottamuksellisia tietoja lukuun ottamatta. Asianomaisia jäsenvaltioita kuullaan ennen tarjousten julkaisemista.

Jäsenvaltiot voivat toimittaa tarjouksensa mukana **lyhyen esittelyvideon** jäsenvaltion verkkosivulle vievän linkin muodossa. Nämä linkit julkaistaan neuvoston verkkosivulla tarjousten yhteydessä.

Julkaiseminen tapahtuu 13. toukokuuta.

Tarjouksessa huomioon otettavia seikkoja

Tarjouksessa on selostettava yksityiskohtaisesti, miten mainitut viisi kriteeriä on otettu huomioon, ja millaisia edellytyksiä tarjotaan.

Tarjouksessa on erityisesti ilmoitettava seuraavat seikat:

toimitilat, jotka tarjotaan vuokralle tai viraston käyttöön, ja miten nämä toimitilat vastaavat liitteessä 1 esitettyjen tietojen mukaisia viraston erityistarpeita;

viraston käyttämiin tiloihin liittyvät maksuehdot, erityisesti aikooko jäsenvaltio maksaa vuokran tietyltä ajalta vai toistaiseksi;

rakennuksen ylläpitoon liittyvät ehdot, mukaan lukien tarvittaessa kunnostus- ja laajennustyöt;

tarjoukseen sisältyvät muut mahdolliset erityisehdot, jotka koskevat kaikkia kustannuksia ja valittuja infrastruktuureja; ja

mahdolliset edut, joita virastolle ja/tai sen henkilöstölle tarjotaan Euroopan unionin erioikeuksia ja vapauksia koskevasta pöytäkirjasta (N:o 7) johtuvien etujen lisäksi.

5. Tarjousten käsittely komissiossa

Komissio laatii yleisen arvion kaikista määräajassa saaduista tarjouksista kohdassa 3 mainittujen kriteerien pohjalta. Komissio esittää, missä määrin kussakin tarjouksessa on täytetty mainitut kriteerit ja huomioitu määrätyt erityisseikat. Komissio toimittaa tarjouksista tekemänsä arvion 3. kesäkuuta 2019 mennessä neuvoston pääsihteeristölle, joka jakaa arvion jäsenvaltioille ja asettaa sen julkisesti saataville.

6. Päätöksenteko ja äänestäminen

Päätöksentekoprosessissa otetaan huomioon kohdassa 5 tarkoitettu arviointi. Ennen päätöksentekoa jäsenvaltioiden edustajat käyvät poliittisen keskustelun komission tekemän arvioinnin pohjalta. Se käydään pysyvien edustajien komitean (Coreper 1) kokouksen yhteydessä 5. kesäkuuta. Komissio esittelee suullisesti arvionsa tarjouksista. Ne jäsenvaltiot, jotka ovat tehneet tarjouksen toimia Euroopan työviranomaisen isäntämaana, voivat esitellä tarjouksensa lyhyesti (enintään 3 minuutin puheenvuoro).

Äänestys suoritetaan TSTK-neuvoston istunnon yhteydessä 13. kesäkuuta (Luxemburgissa). Äänestys olisi toteutettava peräkkäisinä äänestyskierroksina. Äänestys on salainen ja jokaisella jäsenvaltiolla on yksi ääni. Äänestyksessä otetaan huomioon kaikki tarjoukset, lukuun ottamatta jäsenvaltioiden mahdollisesti peruuttamia tarjouksia. Toimipaikkaa koskevassa äänestysprosessissa ei käytetä arvontaa.

Ensimmäinen äänestyskierros

Tällä äänestyskierroksella kullakin jäsenvaltiolla on yksi ääni, joka olisi annettava jäsenvaltion parhaimpana pitämälle tarjoukselle.

Jos yksi tarjous saa ensimmäisellä äänestyskierroksella yli puolet lasketuista äänistä, eli äänten enemmistön, tämä tarjous katsotaan valituksi.

Jos mikään tarjous ei saa yli puolta lasketuista äänistä, kaksi eniten ääniä saanutta tarjousta jatkaa toiselle äänestyskierrokselle. Jos kolme tai useampi tarjous saa suurimman määrän ääniä, nämä tarjoukset jatkavat uudelle kierrokselle seuraavan alakohdan mukaisesti.

Vastaavasti jos yksi tarjous on saanut eniten ääniä, mutta kaksi tai useampi tarjous saa toiseksi suurimman määrän ääniä, kaikki nämä tarjoukset jatkavat uudelle kierrokselle seuraavan alakohdan mukaisesti.

Ensimmäisen äänestyskierroksen menettely toistetaan, kunnes yksi tarjous saa yli puolet lasketuista äänistä ja se katsotaan valituksi tai kunnes vain kaksi tarjousta on saanut suurimman määrän ääniä. Viimeksi mainitussa tapauksessa nämä kaksi tarjousta osallistuvat toiselle äänestyskierrokselle.

Toinen äänestyskierros

Toisella äänestyskierroksella kullakin jäsenvaltiolla on yksi ääni, jonka se voi antaa yhdelle kahdesta tarjouksesta, jotka on valittu toiselle kierrokselle.

Jos yksi tarjous saa yli puolet lasketuista äänistä, eli äänten enemmistön, tämä tarjous katsotaan valituksi.

Jos äänet menevät tasan, uusi äänestys (äänestykset) järjestetään vähintään tunnin pituisen harkinta-ajan jälkeen. Puheenjohtajavaltio päättää harkinta-ajan tarkan keston. Äänestystä jatketaan, kunnes yksi tarjous saa taakseen äänten enemmistön.

Päätös

Samassa kokouksessa jäsenvaltioiden hallitusten edustajat vahvistavat yksimielisesti äänestyksen tulokseen perustuvan päätöksen viraston toimipaikasta.

7. Tiedottaminen Euroopan parlamentille ja yleisölle

Puheenjohtajavaltio ilmoittaa Euroopan parlamentille menettelyn aloittamisesta, saaduista tarjouksista ja lopullisesta päätöksestä. Kyseiset tiedot myös julkistetaan.

Euroopan työviranomaisen tekniset ja operatiiviset tarpeet⁵

Euroopan työviranomainen tukee oikeudenmukaista työvoiman liikkuvuutta EU:ssa, jotta kansalaiset ja yritykset voivat hyötyä sisämarkkinoiden tarjoamista mahdollisuuksista, mutta samalla ehkäistään sosiaaliturvan väärinkäyttöä ja petoksia sekä puututaan niihin. Työviranomaisen tehtävät kattavat työvoiman rajatylittävän liikkuvuuden ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen. Työviranomaisen tavoitteena on

- tarjota välineet EU:n sääntöjen tehokasta ja nopeaa rajatylittävää täytäntöönpanoa varten, esimerkiksi jäsenvaltioiden yhteiset ja samanaikaiset tarkastukset;
- sovitella jäsenvaltioiden välisissä rajatylittävissä riita-asioissa;
- toimia yhteispisteenä tiedon vaihtamisen ja jakamisen helpottamiseksi.

Työviranomaiselle annetaan joukko operatiivisia tehtäviä, joihin kuuluu esimerkiksi yksityishenkilöiden ja työnantajien tiedonsaannin helpottaminen ja jäsenvaltioiden tukeminen yhteistyössä, tiedonvaihdossa, samanaikaisissa tai yhteisissä tarkastuksissa, riskinarvioinnissa, valmiuksien kehittämisessä, sovittelussa ja pimeän työn torjumisessa.

Se tarjoaa operatiivista tukea, resursseja yhteisiä toimia varten ja foorumin tiedonvaihtoa sekä jäsenvaltioiden vastavuoroisen luottamuksen ja yhtäläisemmän hallintokulttuurin luomista varten.

Euroopan työviranomainen luodaan yhdistämällä useiden olemassa olevien komiteoiden ja rakenteiden asiantuntemus ja työ. On tärkeää varmistaa, että tämä työ voi jatkua häiriöttä ja että työviranomainen pystyy houkuttelemaan tarvittavan henkilöstön asiaankuuluvilta aloilta.

Työviranomaisen henkilöstömäärän arvioidaan nousevan 23:een vuonna 2019, joista 7 on sopimussuhteista toimihenkilöä ja 16 väliaikaista toimihenkilöä (hallintovirkamiehet (AD) ja hallintoavustajia (AST)). Vuonna 2020 työviranomaisen henkilöstömäärän odotetaan nousevan 65:een, joista 15 on sopimussuhteista ja 20 väliaikaista toimihenkilöä ja 30 lähetettyä kansallista asiantuntijaa. Työviranomaisen henkilöstön kokonaismäärän odotetaan nousevan 144:än viiden vuoden kuluttua viraston perustamisesta. Näistä 60 henkilöä on jäsenmaiden lähettämiä asiantuntijoita.

⁵ Perustuu komission yksiköiden asiakirjaan.

Työviranomaisen tulevassa toimipaikassa on oltava tarvittava logistiikka ja riittävät toimistotilat henkilöstöä varten. Lisäksi vaaditaan fyysisten ja tietoturvastandardien mukaiset tietoliikenne- ja tallennusverkostot.

Tilojen osalta on ennakoitavissa, että työviranomaisen tarvitsee yhteisen infrastruktuurin ja huoneita hallintoneuvoston ja sidosryhmien edustajien ryhmän kokouksia varten, niitä kokouksia varten, joihin jäsenvaltiot kokoontuvat toteuttaakseen yhteisiä toimia (esim. yhteiset ja samanaikaiset tarkastukset, valmiuksien kehittäminen), sekä työviranomaisen hallintoneuvoston perustamien työryhmien kokouksia varten (erityisesti sovittelulautakunta, pimeän työn vastaista yhteistyötä edistävä eurooppalainen foorumi ja kaikki muut hallintoneuvoston perustamat työryhmät). Joidenkin kokouksien odotetaan voivan kestää useita päiviä, mikä edellyttää hotelliyöpymisiä ja näin ollen riittävää majoitus/hotellikapasiteettia.

Toimistotilat tarvitaan noin 144:lle henkilöstön jäsenelle. Euroopan työviranomaisen tilojen olisi oltava riittävän tilavat, jotta se voi suorittaa tehtävänsä mahdollisimman hyvin. Alustavasti voidaan olettaa, että työviranomaisen tilojen tulisi olla kooltaan 5000–7000 neliömetriä (tähän sisältyvät kokoustilat ja yhteiset infrastruktuurit)⁶.

Työviranomaisen odotetaan järjestävän henkilöstölleen säännöllisesti virkamatkoja Euroopan sisällä (esim. viraston henkilöstön osallistuminen yhteisiin tai samanaikaisiin tarkastuksiin), mikä edellyttää hyviä lento- ja rautatieliikenteen yhteyksiä Euroopan pääkaupunkeihin.

Työviranomaisen henkilöstöön, mukaan lukien 60 lähetettyä kansallista asiantuntijaa, kuuluu kaikkien EU:n jäsenmaiden sekä Euroopan talousalueen valtioiden ja Sveitsin kansalaisia. Näin ollen vaaditaan monikielisiä ja eurooppalaisesti suuntautuneita koulunkäyntimahdollisuuksia, niin että voidaan vastata työviranomaisen henkilöstön lasten tarpeisiin oppilaitosten suhteen.

⁶ Arvio perustuu muiden EU-virastojen tietoihin ja komission tiedonannossa Brysselin kiinteistöpolitiikasta ja infrastruktuurista mainittuihin lukuihin (COM(2003)755 final).